Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

29 апрель, шанба, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. **№ 82 (1084)**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари,

Мамлакатингизда умумхалқ Референдуми муваффақиятли ўтгани ҳамда сизнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти ваколатларингиз муддати узайтирилгани муносабати билан самимий табригимни қабул қилгайсиз.

Референдум натижалари Ўзбекистон халқи, Сиз ва сафдошларингиз танлаган бошқа давлатлар билан кенг ҳамкорлик учун очиқ янги, демократик жамият қуриш йўлини қўллаб-қувватлаётганининг далилидир.

Украина билан Ўзбекистон ўртасида асос солинган дўстлик муносабатлари янада ривож топишига ва халқларимизнинг манфаатларига хизмат қилишига аминман.

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, фурсатдан фойдаланиб, масъулиятли фаолиятингизда муваффақиятлар, Ўзбекистон Республикаси халқига бахт-саодат ва равнақ тилайман.

Самимий ҳурмат билан,

Леонид КУЧМА,
Украина Республикаси Президенти.

ҲАМКОРЛИК УФҚЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

28 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Польша ташқи иқтисодий ҳамкорлик вазири Яцек Бухач билан учрашди.

И. Жўрабеков меҳмонга республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар ҳақида сўзлаб берди.

Бош вазирнинг биринчи ўринбосари республика Президенти Ислом Каримовнинг Польшага ташрифи халқларимизни янада яқинлаштирганини, давлатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни янги босқичга кўтарганини таъкидлади.

Суҳбат чоғида мамлакатларимиз ўртасида савдо-сотиқ, енгил саноат, маҳсулотларни қайта ишлаш ва бошқа кўпгина соҳаларда манфаатли ҳамкорлик қилиш истиқболлари хусусида сўз борди. Шунингдек, ҳар икки давлатда ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотлар борасида ўзаро тажриба алмашиш тўғрисида ҳам фикрлашиб олинди.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Ў. Султонов иштирок этди.

(ЎзА).

• Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси олдидан

ЧУҚУР МАЗМУН КАСБ ЭТАДИ

1. Сиз «профессионал парламент» тушунчасини қандай тасаввур қиласиз?
2. Сессия кун тартибидаги қайси масалаларни долзарб деб ҳисоблайсиз?
3. Олий Мажлис депутатларининг кўпроқ нималарга эътибор беришини истардингиз?

Мамадиёр Жойнақов, Оқолтин туманидаги «Андижон» ширкатлар уюшмасининг раиси:

1. Менингча, эндиликда фақат парламентнинггина эмас, депутат сўзининг маъноси ҳам бутунлай ўзгарди. Бугунги Олий Мажлис депутатлари зиммасида катта масъулият бор. Улар бурунги депутатлардек хўжалик-иқтисодий масалалар тўғрисидагина эмас, балки мамлакат ва жамият ҳаёти учун муҳим бўлган вазифалар ҳақида бош қотирадилар. Қонунларни ишлаб чиқишда бевосита иштирок этадилар ва қабул қиладилар. Муҳими шундаки, янги профессионал парламентнинг ҳар бир аъзоси салоҳият ва тажриба жиҳатидан ўз вазифаларини беками-кўст адо этишга қодир. Боз устига янги парламентда ҳурфикрлилик муҳити бор. Бу гапни Олий Мажлисда сиёсий партиялар фракциялари ҳамда ҳокимият вакиллик органларининг блоки пайдо бўлганлиги ҳам тасдиқлайди. Илк қадамларини қўяётган профессионал парламентимиз ягона мақсад — ҳуқуқий ва демократик давлат барпо этилишига ўзининг улкан ҳиссасини қўшишига ишончимиз комил.

2. Навбатдаги сессияда ҳам долзарб масалалар кўрилади. Уларнинг ҳеч бирини аҳамиятсиз, деб бўлмайди. Президент ваколатларини 2000 йилгача узайтириш тўғрисидаги ахборот, Вазирлар Маҳкамаси таркиби тўғрисидаги фармонни тасдиқлаш масалаларини сессиянинг энг муҳим воқеалари сифатида баҳоламоқ даркор.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари мақомлари тўғрисидаги Қонун лойиҳасининг ушбу сессия кун тартибига қўйилганлиги ҳам айни муддао бўлди. Қабул қилинадиган ушбу қонун демократик тамойиллар асосида сайланган депутатлар учун асосий дастуриламал бўлиши шубҳасиздир.

3. Халқимизда маслаҳатли тўй тарқамас, деган нақл бор. Яъни авлод-аждодларимиз юрт ишини азалдан кенгашиб, маслаҳатлашиб амалга оширганлар. Бобокалонимиз Амир Темурнинг давлат бошқаруви тажрибаси бунга ёрқин далилдир. Шу маънода содда қилиб Олий Мажлисимизни ҳам мамлакатимизнинг бош маслаҳатгоҳи, дейиш мумкин. Бу юксак минбарда доимо босиқлик, ота-боболаримиздан мерос қолган инсоний фазилатлар, миллий қадриятлар устивор бўлиши керак.

«Халқ сўзи» мухбири
А. ШЕРНАЗАРОВ ёзиб олди.

• 30 апрель — Вьетнам халқининг миллий байрами

НГУЕН ВАН ДАК:

МАМЛАКАТИНГИЗ РАВНАҚИГА ИШОНАМИЗ

Ҳиндихитой ярим оролида жойлашган Вьетнам айни пайтда иқтисодий юксалиш борасида эришаётган ютуқлари билан жаҳон эътиборини ўзига тортмоқда. 70 миллиондан зиёд нуфусга эга бўлган бу мамлакат халқи шу кунларда Шимолий ва Жанубий Вьетнам бирлашган куннинг ҳамда босқинчиларга қарши курашда эришилган ғалабанинг 20 йиллигини тантана қилмоқда. Мухбиримиз шу муносабат билан Вьетнам Социалистик Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Нгуен Ван Дак билан суҳбатлашди.

— Ватанимиз яхлитлиги ва миллий озодлик учун курашда эришилган ғалаба халқимиз тарихидаги ғоят муҳим воқеадир, — дейди жаноб Нгуен Ван Дак. — Миллий истиқлолнинг тикланиши озод ва обод ватан қуриш учун кенг имкониятлар очиб берди. Айни пайтда Вьетнам нафақат иқтисодиётни, балки сиёсий тузумни янгилаш, демократияни ривожлантириш, ҳуқуқий давлат барпо этиш борасида ислоҳотлар ўтказмоқда. Тўрт йилдирки, ялпи миллий маҳсулот етиштиришда барқарор ўсишга эришилмоқда. Ўтган йили бу борадаги кўрсаткич 8,8 фоизни ташкил этди.

Яқин вақтларгача озиқ-овқат маҳсулотлари мамлакатимизга четдан келтирилар эди. Бугунга келиб, Вьетнам бу соҳада ўз-ўзини таъминлашга эришибгина қолмай, бир неча турдаги озиқ-овқат маҳсулотларини хорижга экспорт ҳам қилмоқда. Жумладан, Вьетнам чет мамлакатларга йилига 2 миллион тонна гуруч экспорт қилиб, бу борада АҚШ ва Таиланддан сўнг учинчи ўринни эгаллаб турибди. Қишлоқ хўжалиги соҳасида қилинган туб ислоҳотлар ана шундай натижага эришишга имкон берди.

1987 йилда қабул қилинган сармоялар ҳақидаги қонун мамлакатимизда хорижий сармоядорлар учун кенг имкониятлар яратди. Дунёнинг 50 мамлакатидан 700 компания Вьетнам билан ҳамкорлик қилишга киришди. Ҳозиргача улар иштирокидаги 1100 лойиҳа маъқулланди. Бу лойиҳаларни амалга ошириш учун мамлакатимизга жами 11 миллиард доллар миқдорида сармоя киритилади.

Инфраструктурани яратиш, нефть конларини қидириш ва нефть қазиб олиш, алоқа, автомобиль ишлаб чиқариш, электроника, хизмат кўрсатиш ҳамда сайёҳлик сармоя сарфланаётган асосий соҳалардандир.

— Мамлакатларимиз ўртасида ҳамкорлик ҳақида ҳам қисқача сўзлаб берсангиз?

— Вьетнам айни пайтда юздан зиёд мамлакатлар билан савдо-иқтисодий алоқаларга эга. Осиё-Тинч уммони мамлакатлари билан муносабатларимиз айниқса, кенг ривожланмоқда.

Биз Марказий Осиёда муҳим ўрин тутган Ўзбекистон билан ҳам кенг алоқаларни йўлга қўйиш ниятидамиз. Шу боис Ўзбекистон истиқлолга эришгач, 1992 йил июль ойида мамлакатларимиз ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилди. Орадан кўп ўтмай, яъни 1993 йил августида Тошкентда Вьетнам Социалистик Республикаси (ВСР) элчихонаси иш бошлади.

1994 йил январь ойида ВСР Ташқи ишлар вазирининг Ўзбекистонга ташрифи чоғида икки мамлакат ҳукуматлари ўртасида савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Биз Ўзбекистондан пахта, минерал ўғитлар, кабель-ўтказгичлар ва бошқа ишлаб чиқариш воситалари сотиб олишдан манфаатдормиз.

Афсуски, транспорт соҳасидаги муаммолар ҳозирча савдо-сотиқдаги мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланишга тўсқинлик қилмоқда. Бироқ, Ўзбекистон ва Вьетнам ўртасида самолётлар қатновини йўлга қўйиш ҳақида яқин орада имзолаш режалаштирилаётган битим бу муаммони бартараф этиш йўлида қўйилган муҳим қадам бўлиши шубҳасиз.

Ўзбек ва Вьетнам халқларининг ўхшаш жиҳатлари анчагина. Бу хусусан, меҳнатсеварликда, фикрлаш тарзида, муаммоларни ҳал қилиш услубида кўзга ташланади.

Сирасини айтганда, Ўзбекистонда инфраструктура биз иқтисодий янгиланиш палласига кирган давримизга қараганда анча кенг ривожланган. Ўзбекистон раҳбарияти олиб бораётган оқилона сиёсат ҳозирнинг ўзида мамлакатнинг МДҲ давлатлари орасида энг жиддий ютуқларга эришишига имкон бермоқда. Биз мамлакатингиз тез орада ўтиш даври қийинчиликларини енгиб, иқтисодий ривожланиш босқичига қадам қўйишига ишонамиз.

Амирқул КАРИМ.
(ЎзА).

МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИДА

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, молия вазири Б. Ҳамидов мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Буюк Британиянинг «Ротшильд Энд Санс ЛТД» банки раиси Сэр Эвелин де Ротшильд билан учрашди.

Б. Ҳамидов банк раисини диёримизга ташрифи билан қутлаб, меҳмонга республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар хусусида сўзлаб берди.

Сэр Эвелин де Ротшильд ўзи раҳбарлик қилаётган банк Ўзбекистон билан ҳамкорликни янада ривожлантиришга тайёр эканини таъкидлади.

Учрашувда Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Р. Азимов иштирок этди.

(ЎзА).

• Ислоҳот йўлида

ТАДБИРКОРЛИК — КОНИ ФОЙДА

Қишлоқ матбаачилари уни ривожлантириб, ўзларининг ижтимоий аҳволини яхшиламоқдалар

Матбаачиларнинг нақадар машаққатли, айни пайтда шарафли ишини ҳамма ҳам тушуниб, ҳамиша қадрлайвермайди. Ҳар куни қанчалаб кўз нури, куч-қувват, ақл-заковат сарфлаётгани фақат уларнинг ўзига аён. Яқинда бўлиб ўтган Жиззах вилоят матбаа саноати фаоллари йиғилишида ана шундай фидойи касб эгалари ишига муносиб баҳо берилди.

Ахир ҳазил эмас-да, бултур ишлаб чиқариш ҳажми 1993 йилга нисбатан икки баравар ошди, салкам уч миллион сўмлик турли босма маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Даромад 1.380 минг сўмни, соф фойда эса 750 минг сўмни ташкил этди. Корхоналарда меҳнат унумдорлиги ошиб, рентабеллик даражаси бирмунча кўтарилди. Маҳсулотларнинг янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Хусусан, вилоят босмахонасида китоб нашр қилиш, рангли-суратли ёрлиқлар, ўқувчилар дафтари тайёрлаш йўлга қўйилди.

Корхоналарга иқтисодий эркинлик берилиши, олинган соф фойданинг етмиш фоизи уларнинг ихтиёрида қолдирилиши ишчиларни ижтимоий ҳимоялашни, уларнинг иш шароитларини яхшилашни тақозо этди. Шу ўринда Ғаллаорол тумани босмахонаси жамоаси эришган ютуқларни тилга олиб ўтиш жоиз.

Бултур ўн беш кишидан иборат бу кичик жамоа режадан анча ортиқ — 150 минг сўмлик иш бажарди. Қирқ етти минг сўм соф фойда олинди. Шу маблағ ҳисобидан ўртача ойлик маош 620 сўмга етказилди, маданий-маиший мақсадларга 20 минг сўм сарфланди, ўн тўрт минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди.

— Чўнтакда пул турса, қўлинг узун бўлиб, ҳар қандай эзгу ишни бажариш мумкин бўларкан, — дейди корхона директори Турғун Тоштемиров. — Кўрилаётган иқтисодий самара эвазига ишлаб чиқаришни анча кенгайтирдик, қўшимча ишчи ўринлари яратилди, ўз маҳсулотимизни сотиш учун фирма дўкони очдик.

Турғун аканинг фикрига қўшилган ҳолда бу ерда тўпланган айрим тажрибалар хусусида ҳам тўхталиб ўтишга тўғри келади. Мазкур босмахонада вилоятда биринчи бўлиб буюртма асосида иш қоғозларини ўзбек тилида чоп этишга ўтилди. Чиқитсиз технология негизида қоғоз қийқимларидан гугурт қутиси ҳажмидаги ва ундан каттароқ ён дафтарчалар, кундаликлар, умумий овқатланиш шохобчалари учун қўл сурtишга мўлжалланган дастқоғозлар тайёрлаб берилмоқда. Кейинги уч йил давомида биронта буюртмачидан «маҳсулотларинг сифатсиз» деган эътирознома олинмади. Аксинча, мижозларнинг барча талабларини қондиришга улгуриб бўлмаяпти.

Матбаачиларнинг унумли меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун етарли шароитлар яратилган. Ўн беш сотих ерда тераксзор барпо этилди, анвойи гуллар экилди. Бундай сўлим жой туманнинг бошқа корхоналарида йўқ деса бўлади. Хордиқ чиқариш, кийим алмаштириш, ювиниш хоналари мавжуд. Чоғроққина ошхонада ҳар куни ишчиларга бепул иссиқ овқат бериляпти. Фақат шу мақсадга ҳар ойда уч минг сўм сарфланяпти. «Ғаллаорол» ширкатлар уюшмаси ҳудудидаги вилоят физиотерапия шифохонасидан битта коттеж сотиб олинди. Бу ерда ишчилар дам олиб, соғлигини тикламоқда. Фарғона водийсидаги «Чимён» санаторийси маъмурияти билан тузилган шартномага мувофиқ эса, йигирма ўринга маблағ ўтказилди. Бултурнинг ўзида у ерда саккиз ходим дам олиб қайтди.

Ишчиларни ижтимоий ҳимоялаш, муҳтожларга ёрдамни дариғ тутмаслик масаласи биринчи ўринга қўйилган. Қиш мавсуми учун ҳар бир ходимга 100 килограммдан картошка, сабзи, пиёз бепул берилди. Шу корхонада узоқ йил ишлаб нафақага чиққан Холида ая Муносиповага умумий йиғилиш қарори билан март ойидан бошлаб 200 сўмдан ёрдам пули бериладиган бўлди.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлари сифатини эътиборга олиб, вилоят матбуот бошқармаси қошидаги «Сангзор» нашриёти ҳам босмахона билан шартнома тузди. Уларнинг буюртмаси бўйича беш номдаги бадиий рисола чоп этилди. Бу корхона иш кўламини, олинадиган фойда миқдорини анча ошириш имконини берди.

Матбаачилар жамоаси 1995 йилдаги ишлаб чиқариш қувватлари даражасини ҳисоб-китоб қилиб чиқдилар. Шунга кўра, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми тўрт баравар оширилади, яъни 650 минг сўмлик иш бажарилади. Ҳар бир ишчининг ўртача ойлиги минг сўмга етказилади.

Тадбиркорлик — мўмай даромад, соф фойда келтиради, деганлари шу бўлса керак-да.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТРАНСПОРТЧИ ФАХРИЙЛАР УЧРАШУВИ

Кеча «Ўзавтотранс» давлат-акционерлик корпорациясида 1941-1945 йилларда фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига бағишланган тантана бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари Мустақиллик майдонидаги Номаълум аскар қабри ва Алишер Навоий номли боғдаги буюк бобокалонимиз ҳайкали пойига гуллар қўйдилар, Ғалаба шарафига ўтказиладиган автопойганинг очилиш маросимида қатнашдилар, корпорация биносидаги «Шон-шуҳрат» музейи экспонантларини томоша қилдилар.

Сўнгра уруш ва меҳнат фахрийларининг дўстона учрашуви бўлди. Улар бир пиёла чой устида ўша сўронли йилларнинг машаққатларини эсладилар. «Ўзавтотранс» давлат-акционерлик корпорацияси бошқарувининг раиси Лерик Аҳметов фахрийларга эсдалик медаллари ва дипломларни ҳамда пул мукофотларини тантанали равишда топширди. Санъаткорлар иштирокида эса уларга атаб катта концерт намойиш этилди.

Учрашув сўнггида Ўзбекистон автомобил транспорти фахрийларининг тармоқ ёшларига мурожаатномаси қабул қилинди.

И. ЎТБОСАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХОТИРА ХИЁБОНИ БАРПО ЭТИЛАЁТИР

Фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 50 йиллигини кенг миқёсда нишонлашга наманганликлар ҳам катта тайёргарлик кўришаяпти. Уруш қатнашчилари ва фронт ортида меҳнат қилган кишиларга ғамхўрлик қилиш, уларга моддий ёрдам кўрсатиш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилаяпти. Шунингдек номаълум солдат қабрига ўрнатилган ёдгорликлар, хиёбонлар қайта таъмирланаяпти. Жумладан, айни кунларда вилоят марказидаги Ғалаба майдонини кенгайтириш ва янги мемориал қуриш ишлари авж олдириб юборилди. Уруш қаҳрамонлари номлари ёзилган тахта лавҳалар ўрнатилмоқда. Майдоннинг йўлаклари, фаввора мажмуаси қайта таъмирланиб, атрофига гул кўчатлари экилмоқда. Совет кўчасидаги бу ёдгорликни тўсиб турган дўконлар бузилиб, уларнинг ўрни кўкаламзорлаштирилмоқда. Умуман, Наманган шаҳар бош меъмори Абдужаббор Абдуғафforов бошчилик қилаётган қурувчилар 2 миллион сўмлик ишни бажариши лозим. Асосий ишлар «Наманганқурилиш»нинг 1, 2-трестлари, вилоят йўл қурилиш бошқармаси, 2-агросаноат трести ва кўкаламзорлаштириш комбинати зиммасига тушаяпти. Майдонни таъмирлаш ишига 700 нафар ишчи кучи жалб қилинган. Шу кунларда барча ишлар поёнига етказилмоқда.

Г. САОДАТОВА,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

СУРАТЛАРДА: (юқоридан) Ф. Усмонов (ишчи); қурувчилар бригада ишларини режалаштиряпти; хиёбон йўлакларига плиталар ётқизилмоқда; хизмат кўрсатган бинокор С. Раззоқов (чапда) ва 42 йилдан буён Наманган қурилиш трестининг бригадири Н. Қўчқоров.

Т. МАҲКАМОВ олган суратлар.

«ЎЗПРИВАТБАНК» ИШ БОШЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг қабул уйида «Ўзприватбанк» қўшма банкининг очилиш маросими бўлиб ўтди.

АҚШнинг Айок Финанс корпорацияси, Голландиянинг Миис Пирсон банки, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси, «Фанон» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Олмалиқ ва Навоий Тоғ-металлургия комбинати ҳамда «Ўзсаноатқурилишбанк»и «Ўзприватбанк»нинг илк таъсисчилари бўлиб кирди.

Очилиш маросимида Республика Бош вазирининг ўринбосари В. Чжен, Айок Финанс корпорацияси Вице-президенти Элиор Спитц юртимизда иш бошлаган янги банкнинг ўз олдидаги мақсад ва вазифалари ҳақида гапирди.

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МАЪНАВИЯТ ТАРҒИБОТЧИСИНИНГ ТЎЙИ

Вазирлар Маҳкамасининг фармойишига кўра республикамизда халқимиз маънавияти ривожига улкан ҳисса қўшган маърифатпарвар адиб ва жамоат арбоби Маҳмудхўжа Беҳбудий таваллудининг 120 йиллиги кенг нишонланмоқда. Вилоятлар, жамоа ташкилотлари, олий ўқув юртлари, мактабларда унинг ҳаёти ва ижодига бағишланган адабий кечалар, илмий конференциялар ўтказилаётир. Адиб ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатли фильм яратилгани айниқса қувончлидир.

28 апрель куни республика Киночилар уйида мазкур санага бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Уни республика маданият ишлари вазири Э. Ҳайитбоев очди. Беҳбудийнинг миллат равнақи йўлидаги хизматлари ҳақида филология фанлари доктори Н. Каримов маъруза қилди. Сўзга чиққан Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Иззат Султон, Ўзбекистон халқ шоири Шукрулло, «Овози тожик» газетаси Бош муҳаррири Шавкат Ниёзов миллий уйғониш жарчиси Маҳмудхўжа Беҳбудийнинг йигирманчи аср бўсағасида Туркистон халқлари мустақиллиги учун бошланган жадидчилик ҳаракатига раҳнамолик қилгани, ўлкада янги типдаги мактаб тизимини ўрнатиб, турли дарслик ва қўлланмалар яратгани, миллий матбуот ва театр санъатини ривожлантиришга улкан ҳисса қўшгани ҳақида гапирдилар. Унинг қарийб йигирма йил мобайнида газета ва журналларда чоп этилган ижтимоий ҳаёт, маориф ва маданиятнинг турли масалаларига оид кўплаб мақолалари Фитрат, Абдулла Қодирий, Ҳамза, Чўлпон сингари миллатимиз зиёлилари ижодига ҳам катта таъсир ўтказганини таъкидладилар. Адибнинг набираси, СамДУ профессори, филология фанлари доктори Надим Беҳбудий маърифат намояндасига кўрсатилган эҳтиром учун миннатдорчилик билдирди.

Кеча сўнггида «Маҳмудхўжа Беҳбудий» ҳужжатли фильми ва таниқли санъаткорлар ижросида катта концерт намойиш этилди.

(ЎзА).

• Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси иккинчи сессияси олдидан

ҚУВОНЧЛИ КУНЛАР АРАФАСИ

«ЎзДЭУ авто» қўшма корхонасининг бош директори, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Шуҳрат ЮСУПОВ билан суҳбат

Бундан бир неча ой муқаддам қўшма корхонанинг ўтмишдоши — Асака прицеплар заводида бўлган киши эндиликда бу ерда юз берган ўзгаришларни кўриб лол қолиши турган гап. Аввалари, собиқ корхона тор йўллардан айланиб борилган бўлса, ҳозир шаҳарнинг шоҳ кўчасига боғловчи кенг ва кўркам йўл қурилган. Муқаддам хомашёнинг етишмаслиги туфайли корхона ишчилари ишсиз, томорқа қадар қарзга ботиб бораётганди. Қўшма корхона қурилишида эса ҳозир ҳаёт қайнайди. Улкан машиналар наъра тортиб, атрофга ларза солади. Пайвандчилар қўли-қўлига тегмайди. Хориждан келаётган асбоб-ускуналар пешма-пеш тушириб олиняпти. Олий Мажлис сессияси олдидан ушбу ҳайратомуз иншоотдаги бунёдкорлик ишларини кузата туриб Шуҳрат ФАТТОҲОВИЧни саволга тутаман:

— Халқимиз, мамлакатимиз ёрқин кунларига дахлдор «ЎзДЭУ авто» ҳақидаги хабарларни интиқлик билан кутишаяпти.

— Ўзбекистон ўзининг енгил машиналарини чиқарадиган кунлар яқин қолди. Ўнлаб қурилиш ташкилотлари кунни тунга улаб ишламоқда. Август ойига қадар қурилиш-пайвандлаш ишларини тугаллаш ниятидамиз. Сентябрдан синов ишлари бошланиб, 1996 йил баҳорида Асаканинг машиналари йўлга чиқади. Ҳозир корхона яқинига темир йўл келтирилиб, автомобилларни вагонларга юклаш, тушириш жойлари тахт қилинди. Цехларда станокларни ўрнатиш, мустаҳкамлаш ишлари бошлаб юборилди. Маъмурият янги тикланган бинода иш олиб бораяпти. Айни чоғда эҳтиёт қисмлар сақланадиган омборхоналар жадал тикланяпти. Умуман корхонанинг 56 гектар майдонида фидокорона иш бораётир.

— Корхона ишга тушса ишсизлик муаммосига ҳам ечим топилади, чоғи?

— Биргина бош корхонанинг ўзида 4,5 мингдан зиёд одам иш билан таъминланади. Ана шуни назарда тутиб йигитларимиз Корея Республикасида малакаларини ошириб қайтяптилар. Келажакда «ЎзДЭУ авто»га йўлдош корхоналарда 50 мингдан ортиқ йигит-қизнинг ишлаши кўзда тутилган. Бошқачароқ қилиб айтганда мамлакатимизда хомашё етишмаслиги ёки иқтисодий узилишлар туфайли қўл-оёғи боғлиқ бўлиб қолган корхоналар ишга тушади. Ишлаб чиқаришнинг янги тармоқлари пайдо бўлади. Демак, иқтисодиётимизнинг оёққа туриши учун муҳим ҳисса қўшилади.

— Ўзбекистонда шу пайтгача автомобилларга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарадиган заводлар бўлмаганлиги масалани янада жиддийлаштиряпти, шекилли?

— Ўзбекистонни саноати ривожланган мамлакатга айлантириш йўлидан бири — эҳтиёт қисмларни четдан келтириш ўрнига ўзимизда ишлаб чиқаришни йўлга қўйишдир. Бу борада дастлабки қадамлар ташланди. Масалан: «Андижонирмаш» заводи Кореянинг «Тонг Хеонг Электрик» корхонаси билан автомобиль ўриндиқлари чиқаришга, «Андижонқурилиш» ҳиссадорлик жамияти «Донг-Жу Индустриал» фирмаси билан бўёқлар тайёрлашга шартнома туздилар. Андижон тажриба-механика заводи ишбилармонлари эса «Корам Пластик» фирмаси билан автомобиль салонининг олд қисми жиҳозларини ишлаб чиқариш учун музокара олиб боришяпти. Асака прицеплар заводи тадбиркорлари Голландиянинг «Фонтайн» фирмаси орқали ғилдирак дискаларини етказиб беришни мўлжаллашаяпти. Лекин асосий ишлар ҳали олдинда. Негадир кўплаб корхоналаримиз бу борада дадиллик қилишга журъатлари етмаяпти.

Маблағ масаласини ҳам ҳал қилиш мумкин. Республика ҳукумати ана шу мақсадларда ишлатишга етарли даражада маблағ йўналтиришга тайёр. Ва яна ҳар йили чет мамлакатлардан металл ва бошқа ашёлар сотиб олиш учун етарли даражада АҚШ долларини конвертация қилишни зиммасига олган. Хомашё учун ҳамма нарсага тайёрмиз. Қолаверса, дунёнинг энг йирик банклари автомобилимиз ҳисобига қарз беришга тайёр турибдилар. Европанинг кўзга кўринган банклари бу борада хусусий фирмалар билан алоқа қилишни кўзда тутяпти.

Кореялик ҳамкорларимиз бизнинг эҳтиёт қисм етказиб берувчи шериклар қидираётганимиздан таажжубга тушишяпти. Боиси улар эҳтиёт қисм етказиб берувчиларни конкурс асосида кўрикдан ўтказиб, ғолиб чиққаннигина ўзларига таклиф қилишади. Бизда эса кўпчилик олма пишишини кутиб ўтирибди.

Энг муҳими имкониятни қўлдан бермаслик зарур. Биз тадбиркорларимиз учун яна бир таклифни ўртага ташламоқчимиз. Майли улар тайёрлаган эҳтиёт қисмларни ҳозир сотиб олишга ҳам қурбимиз етади. Маблағимиз бор. Демоқчиманки, ҳамма нарса ўзимизда тайёрлангани маъқул. Шунда автомобиль таннархи арзонга тушади.

— Сир бўлмаса айтинг-чи, автомобилларни ташқи ва ички бозорга чиқариш мутаносиблиги қандай?

— Тажрибадан шу нарса маълумки, Туркия, Бразилия, Малайзия каби мамлакатларда автомобиль саноати изга тушиши билан асосий вазифа сифатида ўз бозорини тўлдириш мақсад қилиб қўйилган. Биз эса ички бозорни тўлдириш билан бир вақтда хорижга ҳам чиқишни кўзлаяпмиз. Ўзбекистонликлар корхонадан чиқадиган «Дамас», «Рейсер», «Тико» машиналарининг биринчи харидори бўлишади. Қолаверса, уларга кредит бериш ҳам кўзда тутиляпти. Гап бошқа ёқда. Ўзбекистонга валюта келтириш, ғазнани бойитиш, иқтисодиётни тиклаш асосий вазифамиз бўлади.

— Муштарийларни янги машиналаримиз қандай номланиши ҳам қизиқтиряпти.

— Тўғри, бу борадаги баҳслар анчадан бери давом этяпти. Ҳозир бизнинг корхонамизда ишлаб чиқариладиган асосий модель «ДЭУ» томонидан жаҳон бозорига, Узоқ Шарққа «Сиело», Ғарбий Европага «Никсия» номлари билан кириб боряпти. Яна шуниси муҳимки, Корея автомобиль саноати тараққиёти бўйича дунёда бешинчи ўринда. У бизга ўз маркаси билан бозорга киришга рухсат берди. Автомобилсозлик шу қадар нозик соҳаки, жаҳон бозорида харидорлар эътиборини қозониш ўта қийин. «ДЭУ» реклама, тарғиботга жуда катта маблағ сарф қилган. Менимча, қулай имкониятни қўлдан чиқармаслик керак ва юқорида айтилган номлардан бирини қолдирмоқ лозим.

— Шуҳрат Фаттоҳович, шу кунларда мамлакатимиз фуқаролари биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси кун тартибига қўйилган масалаларга диққат-эътиборни қаратишган. Ушбу долзарб масалалар юзасидан сизнинг фикрингиз қандай?

— Очиғини айтиш керак. Республикамиз парламенти ҳозир тарихий жараённи бошдан кечиряпти. У янгича шакл-шамойил, тамойиллар асосида шаклланмоқда. Шундай экан ҳар биримизнинг зиммамиздаги масъулият ниҳоятда муҳим. Сезгирлик, қонунларимизнинг даврий эмас, боқийлигини ўйлашимиз лозим. Тўғри, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Иш тартиби лойиҳаси», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатларининг мақоми тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг қўмиталари ва комиссиялари тўғрисидаги Низом лойиҳаси ҳақида»ги Қонун лойиҳаси билан аввалдан танишмиз. Энди мазкур ҳужжатлар депутатлар томонидан Олий Мажлис иккинчи сессиясида қабул қилинади. Демак, ҳужжатларнинг мукаммал, халқчил бўлиши депутатларимиз фаолликлари, йўналишлар бўйича мукаммал билимга эга бўлишларига боғлиқ. Энг муҳими ўзаро аҳиллик, ҳамфикрлилик, эртанги ёруғ кунларимиз йўлида ҳамжиҳатлиликка боғлиқ.

Суҳбатдош:
Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МУСТАҚИЛЛИК САЛТАНАТИ УСТУНЛАРИ

«Қайси сипоҳий душман қаршисида қилич чопиб, ярадор бўлган бўлса, уни тақдирлаб инъом берсинлар.

Қайси бир сипоҳий хизматда юриб қарилик ёшига етаркан, уни улуфадан маҳрум этмаслик ва мартабасидан туширмаслик керак. Ҳеч бир сипоҳийнинг хизмати назардан четда қолмасин, чунки улар давлат хизматида бўлиб, боқий ҳаётларини фоний дунё нақди учун аямаганликларининг ўзигина ҳам инъомга ва моддий таъминотда бўлишга ҳақли ва лойиқдир.

Яна амр қилдимки, қайси бир амир ёки сипоҳийнинг менинг давлатим учун хизмати сингани аниқ бўлса — ғаним лашкарини синдирган, бирор мамлакатни забт этган ёки қилич чопқилашган бўлса, унинг хизматини тақдирлаб, ҳақини адо қилсинлар. Ёши улуғ, кекса сипоҳийларни ҳурматлаб, азиз тутсинлар. Улардан фойдали маслаҳатлар олсинлар, чунки улар айтадиган гаплар ўз тажрибаларида кўриб, билганларидир. Уларни салтанат корхонасининг устунлари, деб билсинлар».

Жаҳонгир бобомиз Амир Темур Кўрагоннинг «Тузук»лари — биз авлодларга қолдирган ўгитларидаги бу гапларга бугун тўла амал қилинмоқда. Мустақиллик берган имконият туфайли уруш ва меҳнат фахрийларига, оқсоқол отахонларимиз ва кайвони момоларимизга ҳақиқий ўзбекчасига иззат-ҳурмат кўрсатишга муваффақ бўлинди.

Фикримизни ушбу мисоллар билан далиллашга ҳаракат қиламиз: Собиқ Иттифоқ республикалари орасида биринчи бўлиб Президент бошқаруви жорий этилган ва шу йўл билан Ўзбекистонда кундан-кунга барқ уриб бораётган озодликка, Мустақил ҳаётга иштиёқ тўлқини аниқ ўзанга солиб юборилган кезларда эълон қилинган Президент Фармони уруш ногиронларига, қатнашчиларига, байналмилалчи жангчиларга ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига қўшимча имтиёзлар бериш тўғрисида эди. Унинг тўла мазмунини фахрийларимиз яхши билишади. Аммо мазкур фармон ижроси билан ҳам гўзал эди. Ва у асосида мамлакатимизда жуда катта ишлар қилинди. Жумладан, уруш қатнашчиларидан 1621 кишига уй-жой берилди. 1986 кишига ер участкаси ажратилди. Улар 1990 йил 1 июлидан квартира ҳақи тўлашдан озод қилиндилар. Барча уруш фахрийларига бепул коммунал хизмати кўрсатиш жорий этилди. Яшаб турган давлат ва идораларга қарашли уйлари шахсий мулк қилиб берилди. Фахрийлар яшаб турган хонадонларини таъмирлаб бериш, навбатсиз телефон тушириш, ногиронларни аравачалар ва бошқа протез-ортопедик маҳсулотлар билан таъминлаш, дам олиш уйларига юбориш каби ишлар давлатимиз учун одатдаги зарурий юмушга айланди. Ҳар йили уруш қатнашчиларидан 30 минг кишига оталиқ ташкилотлари томонидан моддий ёрдам кўрсатилмоқда.

Ушбу фармон эълон қилинган кунларда мукофотга берилган пулга тўлиб-тошиб ҳайитлик қилиб қайтаётган бир ўрис отахони ўзбекчалаб, ҳадеб шап-шап деявергандан шафтоли деган маъқул экан, деб бир автобус йўловчининг кулдирганини яхши эслайман. Албатта, кекса жангчи ўша пайтда собиқ марказда авж олган митингбозлигу Михаил Горбачёв сиёсий ўйинларининг акси ўлароқ Ўзбекистон ҳукумати амалга ошираётган хайрли ишларни шу тарзда миннатдорчилик билан маъқуллаган эди.

Шундан бери Ўзбекистон фуқароларини ижтимоий муҳофаза этишга доир нечта фармон ва ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинган бўлмасин, уларнинг барчасида фахрийларимизнинг манфаати биринчи ўринга қўйилди.

Мустақиллик эълон қилингандан кейин, собиқ СССР даврида давлат нишонлари билан мукофотланган фахрийлар ва ногиронларнинг амалдаги барча имтиёзлари сақлаб қолинди.

Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги 1993 йил сентябрида қабул қилинган Қонуни уруш фахрийлари ва ногиронларини ижтимоий қўллаб-қувватлашнинг янги босқичини бошлаб берди.

Республика Президентининг ўтган йил 6 майдаги Фармонига кўра 108 минг 281 нафар уруш фахрийси «Жасорат» медали ва пул мукофоти билан, фронт орқасида ишлаганлардан юз эллик мингдан ошиқ киши «Шуҳрат» медали ва умумий миқдори 50 миллион сўмга яқин бўлган пул мукофоти билан тақдирландилар.

Бир сўз билан айтганда **мустақилликнинг ўтган тўрт йили ичида уруш фахрийларини Ўзбекистонда энг имтиёзли табақага айлантириш тамойили тўла қарор топди.**

Мақоламизни Темур бобомизнинг «Тузук»ларидан олинган пурҳикмат ўгитлари билан бошлаган эдик. Улуғ жаҳонгир кекса жангчиларни, бизнинг тил билан айтганда, фахрий сипоҳийларни салтанати корхонасининг устунлари билиб, уларнинг ҳурматини жойига қўйгани учун унинг салтанати камол топиб, ўз даврида дунёнинг биринчи давлатига айланган эди. Орадан олти асрдан кўпроқ вақт ўтгандан кейин соҳибқирон Амир Темур ватанида Ўзбекистонни буюк давлатга айлантириш нияти яна бўй кўрсатмоқда экан, бас, бугун уруш фахрийларига кўрсатилаётган «салтанат устунларига хос» ҳурмат-эътиборни ҳам миллий заминда кўз очган ана ўша табиий-тарихий туйғунинг силсиласи деб баҳоламоқ жоиздир.

Минг раҳматки, давлатимизнинг ғамхўрликларига жавобан фахрийларимиз, оқсоқолларимиз юртимизда ҳукм сураётган барқарорлик салтанатининг мустаҳкам таянчи бўлиб турибдилар. Баъзан айрим ёшлар ўтиш даврининг қийинчиликларига тоб беролмай қолганларида, қаҳатчиликни, қийинчиликни бизлар кўрдик, сизлар ўз кайфиятларингизнинг қули бўлиб қоляпсизлар, деб уларни сабр-қаноатли бўлишга даъват этишмоқда. Тўғриси ҳам шу-да. Боқимандалик уруш даврининг мафкураси эмас эди. Бу иллат олтмишинчи ва етмишинчи йилларда томир ёзди. Мана энди бозор иқтисодиётини ўзлаштириб олишимизда оёғимизга ўралашиб, бизга кўп халақит бермоқда. Шунинг учун кексаларимиз, Худо ҳам ҳаракат қилганга бераман деган, ҳаракатингни қилиб рўзғорингга қут-барака кирит, эл бой бўлса, мамлакат обод бўлади, деган гапларнинг мағзини ёшларга чақиб бериб, кўп савобли ишларни бажармоқдалар. Хонадонимизнинг кўрки, маҳалламизнинг обрўси, юртимизнинг савлати бўлмиш фахрийлардан чексиз миннатдормиз.

Бу ўзаро миннатдорлик туйғуси фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 50 йиллигини нишонлаш муносабати билан шу кунларда мамлакатимиз бўйлаб ўтказилаётган турли даражадаги тадбирларнинг руҳини белгилаб турибди. Катта байрамларга хос кўтаринкилик халқимизнинг, ҳар куни тўй бўлсин, деган ниятига мос тушади.

Бироқ боболаримизнинг, гап шаклда эмас, моҳиятда, деган ажойиб фалсафаси бор. Айрим байрам тадбирларида, ахборот воситаларида эълон қилинаётган баъзи материаллар ва махсус юбилей нашрларида «социалистик ватан озодлиги учун уруш», «Совет Иттифоқининг фашистлар Германияси устидан қозонган ғалабасини байрам қилиш» қабилидаги эски тузумнинг шалдироқ қоғозига ўралган коммунистик мафкура қўшиқларининг хиргойи қилинаётганига ўткинчи ҳолат деб кўпдан эътибор бермаслик ҳам мумкин. Бироқ халқимиз тўрт йилдан бери Совет Иттифоқи шаклидаги қизил империя парчаланиб, Ўзбекистонимиз мустақил бўлди, деб қувониб, миллий давлатчилигимизни мустаҳкамлаш учун ғайрат билан ишлаяпти. Буни ҳаммамиз кўриб, билиб, юракдан ҳис қилиб турибмиз ва ўз навбатида бу буюк ҳақиқат фашизмга қарши уруш қурбонларининг хотирасини пок сақлаб, қаҳрамон жангчиларимизнинг жасоратини муносиб баҳолашга холис хизмат қилмоқда. Буни ҳам ҳаммамиз кўриб, билиб турибмиз.

Яна ҳам тушунарли бўлиши учун сизни оддий ўзбек хонадонига таклиф этамиз. Тўрда кўкрагини орденларга тўлдириб савлат тўкиб ўтирган бобо набирасига «СССРни фашист босқинчиларидан сақлаб қолгани ҳақида жангнома» ўқиса, бир оздан кейин дадаси қандай қилиб СССР империяси парчалангани-ю, юртимиз озод бўлганини тушунтира бошласа, ўртадаги бола бечора кимга ишонишини билмай ҳайрону сарсон қолмайдими?

Бизнингча, урушга, ғалабага муносабатни қизил империя мафкурасидан тозалаб, бунга дахлдор ҳар бир нарсани ўз номи билан атамоқ учун қайтадан велосипед кашф этишнинг асло кераги йўқ. Атрофимизга синчиклаб қарасак, ҳаётнинг ўзи аллақачон бизни тўғри йўлга буриб юборганини кўрамиз. Кейинги йилларда чиқиб турган газета-журналлар саҳифаларида «фашизм устидан қозонилган ғалаба» ибораси тез-тез кўзга ташланмоқда. Атамалар қўмитаси тажрибасидан яхши маълумки, ноҳия, илмгоҳ, куллиёт, тайёрагоҳ, нафақахўр каби тилимизга зўрлаб тиқиштирилган сўзларни халқ қабул қилмади. Аммо ҳаёт тақозоси ўлароқ тилимизга кириб келган кўп сўз ва иборалар қатори «фашизм устидан қозонилган ғалаба» атамаси ҳам тез сингишиб бормоқда. Чунки «Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалаба» иборасига нисбатан «Фашизм устидан қозонилган ғалаба» тушунчаси кенг маънони англатади. Мустақиллик туфайли Ватан тушунчаси мутлақо янги мазмун касб этган шароитда шу Ватаннинг қаҳрамон аскарлари ҳам худди Америка, Англия, Россия, Франция ва Италиядаги қуролдош дўстлари каби ҳақли равишда **башариятни фашизмдан асраб қолган ғолиб жангчилар** даражасига кўтариладилар. Бу уларнинг жасоратига берилган муносиб унвондир.

Абдухолиқ
АБДУРАЗЗОҚОВ.

ИККИ МИЛЛИОНЛИК ТОРТИШУВ

(ФЕЛЬЕТОН)

Ҳақиқат эгилади, букилади, лекин синмайди! Тарих синовларидан ўтган машҳуру манзур ҳикмат бу.

Бироқ кимга манзур, кимга номанзур? Ҳақиқатни синдириб бўлмаслигини ҳамма билса ҳам, айрим кимсалар, минг афсуски, уни «синдираман», деб чиранишади. Яна минг афсуски, бундай кимсалар Қонун ҳимоячилари бўлишса, ҳайратдан ёқа ушлайсан киши!

Яқинда Сурхондарёда, аниқроғи Термиз шаҳрида шундай воқеа юз берди. Айрим ҳуқуқ ҳимоячилари кимларнингдир сўзини икки қилолмасданми ёки нима сабабдан оқни қора деб қарор чиқаришга муваффақ бўлдилар. Минг шукрким, ундай шахсларнинг қарори нотўғри деб топилди. Бу билан эса қарийб 2 миллион сўм давлат хазинасида қолдирилди. Йўқса, олдинги қарорга асосан у кимларнингдир чўнтагига тушиб кетиши керак эди.

Гап қарийб 2 миллион сўмлик камёб дори-дармонлар устида кетаяпти.

Ўтган йил жазирама ёзда Сурхондарё вилояти Давлат солиқ бошқармаси ходимлари навбатдаги текширишларни ўтказаётиб, дарё порти ҳузурида ташкил этилган «Альбатрос» қўшма корхонаси омборида дори-дармон хазинасига дуч келиб қолишди. Темир контейнерларда саратон қуёши тиғи остида сақланаётган бу камёб дори-дармонларнинг кўпи давлат дорихоналари пештахталарида кўринмай кетганига бирнеча йиллар бўлган. Кейинги суриштирувлардан маълум бўлдики, 2 миллион сўмлик бунча дори-дармон пана-пастқам йўллар билан Россиядан келтирилган. Агар у Сурхон воҳаси халқи учун келтирилган бўлса, офарин айтмоқдан бошқа чора қолмасди. Йўқ, бу дорилар ҳуфия равишда сақланиб, яна қаёққадир равона бўлиши керак эди. Солиқчиларнинг текшируви унинг йўлига тўғаноқ бўлди.

Қонун бузилишининг асосий кўринишларидан бири — бошқа мамлакатдан келтирилган юк божхона кўригидан ўтказилмаган. Бу эса амалдаги тартиб-қоидаларга биноан «божхона қоидаларининг бузилиши» деб баҳоланди ва шу қоидага кўра юк давлат фойдасига мусодара қилинди.

Доринннг хўжайинлари эса «Альбатрос» қўшма корхонаси ва Москвадаги «Компания Кристалл» паноҳида, уларнинг номи билан вилоят божхона хизматига қарши пинҳона жангни бошлаб юборишди.

Мана, «жанг» бошланиши арафасидаги ва бошлангандан кейинги айрим ҳужжатларга эътибор беринг:

«Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси раиси Ш. Қ. Гатаулинга

Термиз шаҳрида жойлашган «Альбатрос» қўшма корхонасида вилоят Давлат солиқ ва ички ишлар бошқармалари ходимлари томонидан ўтказилган текшириш жараёнида ноқонуний тарзда сақланаётган 279 миллион 422 минг 535 Россия рубли баҳосида бўлган дори-дармонлар аниқланиб, тегишли ҳужжатлар хулоса чиқариш учун божхона хизмати бошқармасига юборилганлиги ҳақида Сизга илгари маълум қилинган эди. Олиб борилган суриштирув ва текшириш натижасида «Альбатрос» қўшма корхонаси раҳбарияти томонидан божхона қонунлари мажмуининг 90-моддаси талаблари бузилганлиги ўз тасдиғини топди.

Божхона хизмати бошлиғининг 1994 йил 26 октябрдаги қарорига асосан «Альбатрос» қўшма корхонаси божхона қоидаларини бузганликда айбдор, деб топилди.

Вилоят ҳокимиятининг нархлаш комиссияси қарорига асосан, дори-дармонлар миллий валютада (яъни, сўмда) 1 миллион 930 минг 832 сўм 80 тийинга баҳоланди. Ҳуқуқбузарлик объекти бўлган дори-дармонларнинг 50 фоизи, яъни 965 минг 416 сўм 40 тийин миқдорида қўшма корхонага жарима солинди.

«Альбатрос» қўшма корхонаси раҳбариятининг ноқонуний фаолияти ва хатти-ҳаракатлари бўйича тўпланган ҳужжатлар ва божхона хизматининг қарори тегишли чора белгилаш учун вилоят прокуратурасига тақдим этилди.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 1994 йил 31 августдаги қарори билан «Альбатрос» қўшма хорхонаси давлат реестридан чиқарилган. Давлат солиқ қўмитасининг 1994 йил 13 сентябрдаги хатига асосан корхонанинг банк муассасасидаги ҳисоб рақами ёпилиб, фаолияти тўхтатилган.

Сурхондарё вилояти Давлат солиқ бошқармаси бошлиғи
Б. ЖЎРАЕВ.
17 ноябрь 1994 йил».

Бу орада юқорида таъкидлаганимиздек, «Альбатрос»дагилар ҳам тинч ўтиришмади. Қўшма корхонадагилар «Компания Кристалл» раҳбарлари билан биргаликда Термиз шаҳар халқ судига шикоят аризасини ёзишди. 1994 йилнинг 25 ноябрь куни бўлиб ўтган Термиз шаҳар судининг мажлисида вилоят божхона хизматининг қарори нотўғри, деб топилди. Нега?

Бу қарор солиқчилару божхоначиларни лол қолдирди. Дори-дармонларнинг қонунга хилоф равишда олиб келинганини исботловчи кўплаб ҳужжатлар нега инобатга олинмади? Масалага ойдинлик киритиш учун шу ўринда бироз чекиниш қиламиз.

«Альбатрос» қўшма корхонасидаги дори-дармонларнинг Ўзбекистон ҳудудига қай усулда олиб келинганини билиш мақсадида сурхондарёлик божхоначилар кўплаб жойларга сўровномалар юбориб, қуйидагиларни аниқлашди:

Биринчидан, Россия Федерацияси Давлат божхона қўмитаси контрабанда ва божхона қонунлари бузилишига қарши кураш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Егоровнинг маълумотига кўра, «Компания Кристалл» масъулияти чекланган ўртоқлик жамияти Москва шаҳрида рўйхатдан ўтмаган, яъни амалда йўқ. Бундан ташқари, Россия давлати қонунларига биноан, дори-дармонлар мамлакат ҳудудидан ташқарига чиқарилаётганда Соғлиқни сақлаш вазирлигининг махсус рухсатномаси олиниши шарт. Демак, аслида мавжуд бўлмаган қандайдир «Кристалл» Соғлиқни сақлаш вазирлигининг махсус рухсатномасини ҳам олмасдан, Россия давлати қонунларига зид ҳолда дори-дармонларни Твер шаҳридаги «Рубикон» ёпиқ усулдаги ҳиссадорлик жамияти орқали «Альбатрос»га «ҳадя» этмоқда.

Иккинчидан, «Альбатрос» қўшма корхонаси божхоначиларга кўрсатган божхона юк баённомаси қалбаки эканлиги аниқланди. Ушбу баённома Твер шаҳридаги божхоначилар томонидан тўлдирилган бўлиб, унда дори-дармон эмас, балки шакар олиб кетиляпти, деб кўрсатилган. Шакарни жўнатувчи ҳам «Рубикон» эмас, «Янус» фирмаси.

Учинчидан, юкни олиб келган «Камаз-53212» русумли, давлат белгиси 06-56 СДМ автоуловн ривоятлардаги учар гиламдек ранг-рўйини ўзгартириб турар экан.

«Сурхондарё вилояти божхона хизмати бошлиғи С. Х. Носировга

Вилоят ИИБ ДАН бўлими РО ва ИКК бўлинмаси Сиз сўраган давлат белгиси 06-56 СДМ автоулови Термиз туман, «Термиз» давлат хўжалиги номига қайд қилинган бўлиб, «ГАЗ-66-01» русумли, двигатели номерсиз, шасси № 0440406. У 12.05.1992 йил ВС № 777275 техник паспорти олган.

Вилоят ИИБ Давлат автомобиль назорати РО ва ИКК бўлинмаси бошлиғи, милиция майори С. О. ИШОНҚУЛОВ».

«Сурхондарё вилояти божхона хизмати бошлиғи С. Х. Носировга

Термиз туманидаги «Термиз» жамоа хўжалик маъмурияти ёзиб маълум қиладиким, хўжалик 06-56 СДМ давлат белгиси бўлган «Газ-66-01» русумли автомашинаси двигатели номерсиз, шасси № 0440406-12.05.1992 йили ВС № 777275 техник паспортли автомашина хўжалигимизда кирим бўлгани йўқ.

Жамоа хўжалик бош ҳисобчиси С. ЖУМАЕВ».

Кўрдингизми, ҳуфия дорини келтирган автомашина ҳам ҳуфия.

Тўртинчидан, агар дори-дармонлар яхши ният билан Сурхон воҳаси халқи учун олиб келинган бўлса, унда нима сабабга кўра Амударё бўйидаги қандайдир ташкилот омборида деярли бир ойга яқин муддат сақлаб турилган ва кейинчалик «Альбатрос» омборига ўтказилган? Ахир, дори-дармонлар махсус жойларда сақланиши шарт-ку. Бундан ташқари, ёз ойида Термиз шаҳри об-ҳавоси қандай бўлишлиги барчага аён.

Мана шу каби камчиликлару чалкашликларга қарамасдан Термиз шаҳар халқ суди «Альбатрос» ва амалда йўқ «Компания Кристалл» фойдасига юқоридаги қарорни чиқарди. Бундан норози бўлган Сурхондарё вилояти божхона хизмати раҳбарияти вилоят прокуратурасига шикоят аризаси ёзди. Аризанинг натижаси қуйидагича ҳал бўлди:

«Вилоят божхона хизмати бошлиғи С. Х. Носировга

Сизнинг вилоят прокурори номига Термиз шаҳар судининг 1994 йил 25 ноябрдаги қарори юзасидан киритган тақдимномангиз иш материаллари билан биргаликда ўрганиб чиқилди.

Ўрганиш давомида ушбу иш юзасидан шаҳар суди қарори вилоят прокуратураси томонидан ноқонуний деб топилиб, назорат тартибида протест киритилиб, иш назорат тартибида киритилган протестга асосан вилоят судининг президиумида 1994 йил 22 декабрда кўрилиб, протест қаноатлантирилиб, суднинг қарори бекор қилинди.

Вилоят прокуратураси».

Иситма ошкор этиб, ҳақиқат қарор топди. Яқинда Термизда бўлганимизда вилоят прокурори Мелис Наимов ва ушбу ишни олиб бораётган вилоят прокуратураси ташқи иқтисодий соҳада порахўрлик, талон-торож ва бошқа суиистеъмолликларга қарши кураш бўлими бошлиғи Омон Эшқобилов яқин орада айбдорлар қонун олдида жавоб беришларини айтишди. Вилоят давлат солиқ бошқармаси бошлиғи Бахтиёр Жўраев қўшма корхонага солинган жарималар ундириб олинаётганини таъкидлади.

Термиз шаҳар халқ судининг раиси Давлат Тўраевнинг хонасида ўтирибмиз. У киши «Қай асосга кўра божхона хизмати қарорини бекор этдингиз», деган саволга шундай жавоб берди: «Аслида бу ишни халқ суди эмас, хўжалик суди кўриб чиқиши керак экан. Биз билмасдан ушбу ишни судда кўрибмиз. Буни тан олишим керак, бизнинг энг катта хатоимиздир. Бундан ташқари, бизга берилган шикоят аризаси вилоят божхона хизмати раҳбарларига нисбатан бўлгани учун ҳам прокуратурадаги иш ҳужжатларини сўраб олмадик ва ўрганиб чиқмадик. Чунки, божхона хизмати раҳбарлари ўз қарорини кўрсатилган вақтдан бир-икки кун кечикиб чиқарган».

Бу жавобга изоҳнинг ҳожати бўлмаса керак...

Шундай қилиб, ҳақиқат эгилди-ю, синмади!..

А. ТИЛОВОВ,
Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

• *Хабарлар оқимидан*

Наманган тумани маркази Тошбулоқда Ўзбекистон — Туркия «Туркатлас» қўшма корхонаси фаолият кўрсата бошлаганига ҳали кўп вақт бўлганича йўқ. Лекин корхона қисқа фурсат ичида маҳсулотларининг сифатлилиги, жаҳон андозаларига мослиги билан довруғ қозонди.

ТОШБУЛОҚ ПИШЛОҒИ

Қўшма корхона қошида ташкил этилган сутни қайта ишлаш цехида кунига 11-12 тонна сут қайта ишланиб, ундан 700 кг пишлоқ, 150 кг сариёғ тайёрланиб истеъмолчиларга етказиб берилаяпти. «Тошбулоқ—Туркатлас» қўшма корхонаси томонидан сотувга чиқарилган пишлоқлар мазалилиги билан харидорларга манзур бўлмоқда.

— Келгусида маҳсулот турларини кўпайтириш мақсадимиз бор,— дейди цех бошлиғи Баҳромжон Сиддиқов. — Бунинг учун бизда барча имкониятлар етарли. Февраль ойининг иккинчи ярмидан бошлаб тумандаги барча болалар боғчаларини сут, қатиқ билан таъминлай бошладик. Айни дамда корхонада музқаймоқ, қандолатчилик цехларини ишга тушириш ниятидамиз.

Дарҳақиқат, режалаштирилган ишлар улкан. Уларнинг амалга ошишига ҳам кафолат бор. Иброҳим Тожибоев, Шавкат Тўйчиев, Хайрулло Эрматов каби цех ишчиларининг фидокорона меҳнатларини кўриб бунга яна бир бора амин бўлдик.

Илҳом РАҲМАТОВ,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

Косонсой туманидаги Косонсой шаҳар уй-меҳнат ҳиссадорлик жамиятида 453 нафардан зиёд хотин-қизлар меҳнат қилишади. Улардан 30 фоизи ўз уйларида ишлаб халқимиз учун зарур бўлган тўн, кўрпа, якандоз каби маҳсулотлар тикишса, қолганлари жамият фабрикасида ишлашади. Фабрикада болалар ва аёллар кўйлаклари ва бошқа турли хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Умуман, жамият жамоаси ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сони бугунги кунда 40 дан ошди.

СУРАТДА: илғор тикувчи Раҳимахон Божонова.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

«ОҚСАРОЙ» — САҲНА АСАРИ

Соҳибқирон Амир Темур томонидан бунёд этилган Оқсарой қасри ўз даврининг фозил кишилари, жаҳон сайёҳлари томонидан меъморчилик санъати мўъжизаси сифатида таърифланган. Ушбу осмонўпар бино шаънига қасидалар битилган. Қасрнинг анчагина қисми давр тўфонлари, табиат таъсирида бузилиб кетган бўлса-да, унинг бизгача етиб келган қолдиқлари ҳамон ҳусн-тароватда танҳолигини намойиш қилиб, бу ерга қадам ранжида қилаётган чет эллик сайёҳларни мафтун этиб турибди.

Яқинда маҳаллий драматург Солижон Пўлатов тарихий манбаларга асосланиб, Амир Темур даврига оид асар яратди. У ушбу асарни «Оқсарой» деб атади. Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги шарафига Шаҳрисабз шаҳар халқ театрининг ёш санъаткорлари пьесани саҳналаштиришга киришдилар. Ушбу саҳна асарига Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Элмурод Боймуродов режиссёрлик қилаяпти.

Пўлат ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТV ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР TV

ДУШАНБА, 1

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.15 «Ислоҳот одимлари».
18.40 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
19.15 «Футбол шарҳи».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Баҳор гулдастаси». М. Турғунбоева номидаги «Баҳор» Давлат рақс ансамблининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Мўъжизалар шу ерда туғилади».
22.00 «Ҳужжатли аҳмоқ». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек драма театрининг спектакли. Телепремьера.
00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Тафсилот».
19.15 «Саломатлик — туман бойлик».
19.45 «Само остидаги юлдузлар».
20.15 — 21.35 «Бефайз якшанба». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».

*

18.55 «Бозор иқтисоди сабоқлари».

«ОМАД» таништиради:

19.25 «Совға».
19.55 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
20.15 «Панорама».
20.45 Жаҳон географияси.
21.35 «Эй-Би-Си» янгиликлари.
21.55 Эълонлар.
22.00 Видео — «О».
23.40 Эълонлар.
23.45 «Курьер».
00.05 «...яна об-ҳаво ҳақида».
00.15 — 00.25 «Постфактум».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «КВН-95».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Анжела Лансбери ва Умар Шарифлар «Миссис Айрис Парижга йўл олади» лирик комедиясида (Англия, 1992 й.).
22.20 — 23.20 «Алла Пугачева. Турли даврлар қўшиқлари».

СЕШАНБА, 2

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали.
9.15 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
9.40 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. Эмин Усмон. «Сукунат».
10.00 Немис тили.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника.
11.00 «Кафолат».
11.30 — 13.30 «Умидлар йили». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.40 «Навоийхонлик». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-шоу».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Бевосита мулоқот.
22.15 Юлдуз Абдуллаева куйлайди.
22.45 «Қизил олма». Бадиий фильм.
00.05 — 00.30 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
18.55 «Табиат дунёси».
19.45 Янгиликлар.
19.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.35 Видеогид.
20.55 «Теле-ателье-шоу».
21.05 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.45 — 23.25 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультькарусель.
18.55 «Уорлднет» телекомпанияси янгиликлари.
19.15 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.15 «Уммондан томчи».
20.50 «Чинсэн».
21.30 «Мусиқий саёҳат». Франция.
22.00 «Спорт-тайм».
22.30 — 22.40 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 — 8.00 «Телетонг».

***

18.05 Луи де Фюнес «Жандарм Нью-Йоркда» кинокомедиясида (Франция — Италия, 1966 й.).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 — 22.05 «Бу дунё зўравонлари». Морис Дрюоннинг романи асосида телесериал. 1-серия (Франция).

ЧОРШАНБА, 3

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали.
9.05 Алифбо сабоқлари.
9.35 «Ёшлик» студияси. «Оқар дарёлар».
10.15 Тошкент вилояти, Оққўрғон район Маданият уйи қошидаги «Наврўзи ажам» халқ ансамблининг концерти.
10.40 «Компьютер-шоу» (такрор.).
11.15 — 13.15 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.35 «Мардлик — мангулик!» телетанловига. Баҳодир Собит. «Битмас жароҳат».
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ашула ва рақс ансамблининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Кеча ва бугун».
22.00 «Ефрейтор Збруевнинг етти қайлиғи». Бадиий фильм.
23.35 — 24.00 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун фильм. «Доктор Айболит».
19.30 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Ёдингдами, дўстим...».
19.45 «Тошкент оқшомида».
20.45 «02» тўлқинида.
21.10 — 22.50 «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультькарусель».
18.55 — 21.55 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 — 8.00 «Телетонг».

***

17.55 «Тиғиз пайт».
18.15 «Аляска Кид». Телесериал. 7-серия — «Рулетка қироли».
19.05 «Қўшиқ-95».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 «Енгилмаслар».
20.00 «Время».
20.40 «Енгилмаслар».
20.45 — 22.10 «Бу дунё зўравонлари». Телесериал. 2-серия.

ПАЙШАНБА, 4

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали.
9.05 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Фахрийлар — фахримиз».
9.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Математика.
11.00 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Қуролу қалам билан». Тўғон Эрназароов.
11.40 «Бола бошидан...»
12.20 — 13.00 Ўзбек куйларидан концерт.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 «Ишбилармон».
18.50 «Ўзбекистон — ғалаба яловбардори».
19.10 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. Баҳодир Абдуллаев. «Тақдир». Теленовелла.
20.20 «Юзма-юз».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Ишонч». Видеофильм.
22.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессияси олдидан.
22.30 «Тинчлик истар одамлар». Мусиқий кўрсатув.
23.10 — 23.35 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Кўнгил».
18.40 «Жозиба».
19.00 «Бир шингил ҳангома».
19.10 «Ишингиз бароридан келсин!»
19.20 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.40 «Теле-ателье-шоу».
19.50 Видео янгиликлари.
20.15 Янгиликлар.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05 «Кинонигоҳ».
22.45 — 23.05 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»)

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Кашф этилаётган имкониятлар».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.15 «Шалом!».
20.30 «Умид» (уйғур тилида).
21.10 — 22.10 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 — 8.00 «Телетонг».

***

17.55 «Тиғиз пайт».
18.15 «Аляска Кид» Телесериал. 8-серия — «Ёлланган қотиллар».
19.05 «Эслашлари учун...». А. Глазирин. Л. Филатовнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 «Енгилмаслар».
20.00 «Время».
20.40 «Москва, Кремль».
21.00 «Енгилмаслар».
21.05 — 22.30 «Бу дунё зўравонлари». Телесериал. 3-серия.

ЖУМА, 5

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали.
9.10 Немис тили.
9.40 «Сизга таъзим».
10.10 «Таълим ва ислоҳот».
10.40 «Болалар меҳмонхонаси».
11.10 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Зўр карвон йўлида». Адабий кўрсатув.
11.35 Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси ўқитувчи ва талабаларининг концерти.
12.15 — 13.35 ЎзТВ хазинасидан. «Бозор кўрмаган йигит». Телеспектакль.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
18.45 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. Анвар Эшонов. «Узилган киприклар». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессиясида.
23.00 Ҳамид Ғулом, Қаҳрамон Комилов. «Ўзбекистон қўшиғи» ораторияси. Телепремьера.
23.25 — 23.50 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Билиб қўйган яхши».
18.55 «Ҳуқуқ ҳимоячилари».
19.30 «Мусиқий меҳмонхона».
20.30 «Бизнес-академия».
20.55 — 22.25 «Ўғирлик». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультькарусель».

*

18.55 «Ташрифлар ва таклифлар».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

«ОМАД» таништиради:

20.15 «Компьютер — Осиё».
20.45 «Автоклуб».
21.20 Эълонлар.
21.25 — 23.05 Видео — «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 — 8.00 «Телетонг».

***

17.50 «Бомонд».
18.10 «Аляска Кид». Телесериал. 9-серия — «Аср кураши».
19.00 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!.
19.55 «Енгилмаслар».
20.00 «Время».
20.40 «Енгилмаслар».
20.45 — 22.10 «Бу дунё зўравонлари». Телесериал. 4-серия.

ШАНБА, 6

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали.
9.15 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
10.10 Самбо бўйича Ўзбекистон чемпионати.
10.35 «Мусиқа жавони» саҳифаларида.
11.10 «Мардлик — мангулик!» телетанловига. Фарида Усмонова. «Она бағри». Телеспектакль. 1-қисм.
12.00 «Ҳужжатли экран».
12.40 — 14.00 «Заҳарли томчилар». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. Нилуфар. «Соғиндим». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мусиқий дақиқалар.
20.05 «Мозийга бир назар».
20.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессиясида.
22.15 «Олтин мерос». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, бастакор Матниёз Юсупов.
23.25 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
23.35 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.25 «Табиат дунёси».
10.15 Янгиликлар.
10.20 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.05 Видеогид.
11.25 «Теле-ателье-шоу».
11.35 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.25 «Кинонигоҳ».
13.55 — 18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Уй ҳайвонлари».
18.50 Болалар учун. «Табассум».
19.30 «Кинотриада».
20.30 «Бумеранг».
21.00 «Эстрада жилолари».
21.20 «Ноу-Хау плюс».
22.05 — 23.45 «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Солдат қўшиқлари ва тақдирлари».
11.00 «Қиймат ва қиммат».
11.35 «Нон таъми».
11.55 — 12.55 «Кўнгил орзулари фидо ўшанга». Ўзбекистон халқ артисти Ибрагим Юсупов.

***

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.20 «Колумб кашф этган диёр».
20.10 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.10 «Бу ажиб дунё».
21.30 «Менинг шаҳрим».
22.10 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.20 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Динамо» (Самарқанд).
23.10 — 23.20 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.55 «Беҳуда отилган ўқ». Мелодрама (Аргентина).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 «Енгилмаслар».
20.00 «Время».
20.40 «Енгилмаслар».
20.45 — 21.45 «Виктория». Солдат қўшиқлари фестивали.

ЯКШАНБА, 7

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали.
9.15 «Қувноқ стартлар».
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан». Кўрсатув ва концерт.
11.00 «Мардлик — мангулик!» телетанловига. Фарида Усмонова. «Она бағри». Телеспектакль. 2-қисм.
11.50 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. «Азиз Ватан — барчамизники!»
12.30 — 14.00 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
18.35 «Мультипанорама».
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий кўрсатув.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тимсол» видеоканали.
23.05 — 23.35 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

10.00 «Омад» тақвими.
10.05 «Кўнгил».
10.10 «Жозиба».
10.30 «Бир шингил ҳангома».
10.40 «Ишингиз бароридан келсин!»
10.50 «Муҳаббатга ошно қалблар».
11.10 «Теле-ателье-шоу».
11.20 Видео янгиликлари.
11.45 Янгиликлар.
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 «Кинонигоҳ».
14.15 — 14.35 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

***

17.00 «Совға».
17.30 «Даракчи».
17.55 «Жаҳон географияси».
18.45 «Панорама».
19.15 Эълонлар.
19.20 Видео — «О».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Курьер».
21.25 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.35 «Постфактум».
21.45 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
22.05 Эълонлар.
22.10 «Салом, ёшлар!»
22.55 Эълонлар.
23.00 — 00.40 «Видео — «О».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Аэробика.
9.15 «Коллекция».
9.35 «Жонли сайёра».
9.55 Мультфильм.
10.35 «Акмалнинг янги саргузаштлари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус тилида).
11.40 «Менинг кўчам».
11.55 «Кинематограф».
13.35 — 13.45 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).

*

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

***

18.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.05 Ғалабанинг 50 йиллигига. «Аскар мактублари».
19.35 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
20.05 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.15 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.15 «Бу ажиб дунё».
21.35 — 21.45 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Юзма-юз».
18.25 «Енгилмаслар».
18.30 «Эҳ, йўллар, фронт йўллари...»
18.35 «Бориб ўз кўзинг билан кўр». Бадиий фильм. 1 — 2-сериялар («Мосфильм» ва «Беларусьфильм», 1985 й.).
20.55 «Енгилмаслар».
21.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
21.45 — 23.00 Радио кунига бағишланган концерт.

Жиззах туманидаги «Камолот» ишлаб чиқариш фирмасига қарашли тикувчилик цехида 33 киши меҳнат қилади. У ерда 6-7 турдаги маҳсулот тайёрланаётир.

Суратда: «Камолот» ишлаб чиқариш фирмаси раҳбари (чапдан) Акмал Мамадиев, тикувчилик цехи устаси Фазилат Ҳасанова ҳамда бичувчи Нигора Сайфуддиновалар.

Х. МИРЗАКАРИМОВ олган сурат.

ТЕРАКЗОРЛАР КЎПАЙМОҚДА

Қўнғирот туманидаги «Кўкдарё» жамоа хўжалиги ҳудудида сўнгги уч йилнинг ўзида бутун бошли янги ўрмонзор пайдо бўлди. Маҳаллий оқтеракдан иборат мазкур дарахтзорларни барпо қилишга 1991 йилда киришилган эди. Ҳозир жамоа хўжалиги ҳудудидаги 21 гектар майдонда 200 минг тупдан зиёдроқ қимматбаҳо қурилиш ашёси бўладиган дарахтлар мавжуддир.

Жамоа хўжалиги аъзолари яқин келажакда хўжалик ҳудудидаги теракзорларни икки ҳисса кўпайтиришни режалаштиришган.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ, «Халқ сўзи» мухбири.

Боғбон ва ҳаваскор боғбонлар, сизлар учун!

"Навоийазот" ишлаб чиқариш бирлашмаси

ўсимликларни ҳимояловчи кимёвий восита - коллоидли олтингугуртни тавсия этади.

Ушбу кимёвий восита олма, беҳи, смородина, бодринг, қовун, тарвуз, қанд лавлаги ва манзарали ўсимликлар канаси, оққиров (баргларда бўладиган замбуруғ касалининг бир тури), шунингдек ток новдасидаги қорасон касалликларига қарши курашиш учун ишлатилади.

Бизнинг манзил:
706800, Навоий ш., 5."Навоийазот" ИЧБ.
Тел. (43622) 9—22—04, (43622) 9—26—01
Телефакс (43622) 3—75—80

ДИҚҚАТ!

Чилонзор тумани бандлик хизмати

вақтинча иш билан банд бўлмаган аҳолини ишга таклиф этади:

1. "Тошкент қурилиш" корпорациясининг корхоналарига;
2. Тошкент авиация заводига (турли касблар бўйича);
3. "Қизилқумнодир металл" концернига 1-2 йил муддати билан; (Иш Тошкентдан ташқарида бўлсада, Тошкент шаҳридаги прописка сақланиб қолади);
4. Туманимиз корхоналарига турли касб эгаларини;
5. Касб-кори бўлмаган шахслар учун қисқа муддатли тайёрлов курслари очилган.

Мурожаат учун манзилгоҳимиз:

Чилонзор мавзеси, Фарҳод кўчаси, 10-уй, 16-даҳа.
Тел.: 76-77-99, 76-22-63.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Масъулияти чекланган «АСАЛ» ЛТД жамияти МТЗ тракторлари учун эҳтиёж қисмларни, нефтни қайта ишлаш ва целлюлоза-қоғоз саноати учун марказдан қочма насосларни, сув ва оқинди сувларни узатиш учун насосларни, шунингдек 3 ва 10 килоли электрон савдо тарозиларни завод нархларида Беларусдан етказиб бериш имкониятига эга.

Ҳақ тўлаш усули — ҳам валюта, ҳам сўмда пул ўтказиш йўли билан ёки нақд. Мавоза усулини қўллаш мумкин.

Алоқа учун телефон: 34-27-55.

"Оҳангароншифер"

Ҳиссадорлик жамияти уй-жой қураётганларга ёрдам тариқасида чекланган миқдорда нархи 45 сўмдан 35 сўмга арзонлаштирилган шифер сотади.

Манзилимиз:
Оҳангарон шаҳри,
телефонлар 5-78-92, 5-77-60, 5-74-40, 5-74-60.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги жамоаси вазирликнинг бошқарма бошлиғи ўринбосари Мирмаҳмуд Маҳаматовга отаси

Маҳамат ХОЛИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон шоличилик илмий тадқиқот институти жамоаси институт директори, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди

Зикрилла АБДУЖАББОРОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари, қариндош-уруғлари ва яқин дўстларига чуқур таъзия изҳор этади.

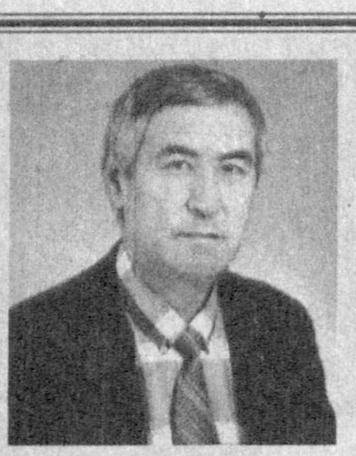

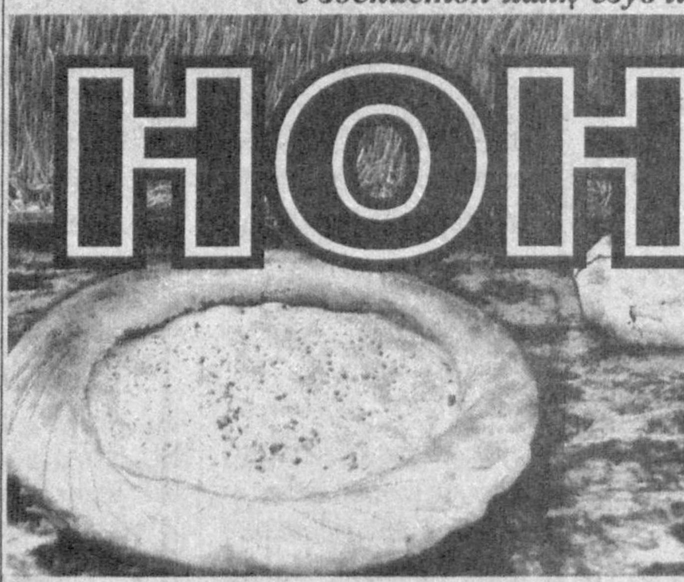

НОН

(ҳикоя)

Муҳаммад АЛИ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

Жаннат кампир одатдагидек тонг отмай уйғонди. Ювиниб, таҳорат олгач, уйга кириб тўрга қаради. Икки таҳмон ўртасида, михда бир чети тишланган нон жойида осиғлиқ турарди. Кўнгли ёришган Жаннат кампир жойнамозни ёзиб бомдодни ўқий бошлади. Кейин мункиллаб-сункиллаб кўча эшиги олдидаги супачага шошилди. Ахир бундан эллик йил бурун урушга кетган, ҳалигача дараксиз ўғли Турсунбой келиб қолиши мумкин, эшик тагида кутиб олмаса бўлмайди. Кеча келмади, ҳар галгидек шомгача кутиб ўтирди. Бугун келиб қолар...

Жаннатой қарсиллаган бир аёл эди. Эри Мирзаҳамдам ака туҳматга учраб, ўттиз еттинчи йилда «халқ душмани» бўлиб отилиб кетди. Эрининг йўқлигини билдирмади, урушдан олдин бирин-кетин эл олдига дастурхон ёзиб, икки қизини чиқарди. Уруш йили тилаб олган ёлғиз ўғли Турсунбойга тўй қилди. Қизликдан дугонаси Рухсорабинининг қишлоқда ягона ҳурилиқодай қизи Чаманойни олиб берди. Тўймисан тўй бўлди. Ҳалигача гапиришади.

Ярим йил ўтар-ўтмас уруш бошланди. Турсунбой ҳам чақириқ қоғози олиб келди. Ҳарбий комиссариатда беришибди, боласи айтди. Жаннатой ўшанда дод солиб йиғлади, Чаманой ҳам пиқиллаганча, кўз ёшларини тиёлмасди. Лекин уларнинг йиғисини эшитадиган одам йўқ, ҳамма уйдан ҳам шундай йиғи овози чиқар, ҳамма уйдан ҳам кимлар урушга кетмоқда эди.

— Бўлди, опа... — юпатди онасини Турсунбой, унинг «опа» деб тили чиққанди. — Мана, келинингиз бор: ёнингизда... Опаларим ёнингизда. Тезда уруш тугайди. Қайтиб келаман-да...

Жаннатой Турсунбойнинг гўдакникидек маъюс кўзларига, эндигина сабза урган мўйлабига тўймасдан тикилди. Кейин Чаманойга ўгирилиб деди:

— Келин, ҳалиги нонингиздан битта опкелинг...

Чаманой куёви учун йўлга сутга ийлаб патир ёпганди. Ўша нондан биттасини қайнонасига узатди: ёғли патирнинг ҳиди атрофни тутиб кетди.

Жаннатой нонни ўпиб кўзларига суртди-да, деди:

— Болажоним, мана бу нондан бир тишлагин...

Турсунбой нондан тишлади.

— Энди бу сенинг ризқинг бўлди. Уни деворга осиб қўяман. Иншоолло, ризқинг сени тортиб келади, ҳа... Келиб ўзинг ейсан...

Турсунбойдан бир хат келди. Унда «Сталинград жангига киряпмиз», деб ёзилган эди.

Уруш тугаб, кўплар она қишлоқларига қайтишди.

Турсунбойдан бошқа дарак бўлмади.

Ҳаш-паш дегунча ўн йил ўтиб кетди.

Жаннат биби Турсунбойни соғинса, вақти-вақти билан уйга кириб, девордаги патирга қараб қўядиган бўлиб қолди. Нон боласининг чеҳрасига ўхшаб кетарди, унинг назарида.

Чаманой шу пайтгача Турсунбойнинг келиш-келмаслиги, уни кутиш-кутмаслиги ҳақида бирон нима демади. Эрталаб туради, апил-тапил чой ичиб, далага чопади. Даладан келади, уй ишларига қарайди. Ишқилиб, Жаннат бибининг ўтидан кириб кулидан чиқади. Ишиамали шу.

Келинини зимдан кузатиб юрган Жаннат биби унинг тобора сўлиб бораётганини сезарди. Ҳар кўрганда юраги эзиларди. Охири бир кун Чаманой даладан келганда ёнига ўтқазди ва шартта шундай деди:

— Қизим, жоним қизим. Келиним, десам, йироқлашиб кетгандай бўпқоляпсан. Жон қизим... Ҳар иш бўлса оллодан экан. Ўғлимнинг ризқи бор, келади. Ана, тишлаб кетган нони турибди. Аммо, худо насиб қилганда келади... Бир ёғи, сенинг уволингдан ҳам қўрқаман, болам, худонинг олдида. Ёш нарсасан, ахир... Энди жавобингни берай... Она кутади, келин кутолмайди...

— Вой, нималар деяпсиз, бувижон!..

Чаманой ҳўнграганча ўзини Жаннат бибига отди. Кўз ёшлари ювган юзларини қайнонасининг бағрига яшириб, унсиз ўксиб-ўксиб йиғлади. Жаннат бибининг кўз ёшлари келинининг алам ичида титраётган мўъжаз елкаларига тушар эди...

Жаннат бибининг қизлари ўзаро маслаҳатлашиб, энди ёлғиз қолган оналарини уйларига олиб кетишмоқчи бўлишди. Катта қизи Ўғилой бу ҳақда оғиз очган эди:

— Йўқ, болаларим... — рад жавоб қилди Жаннат биби. — Турсунбойимнинг уйини ташлаб кетолмайман. Қандай ташлаб кетаман? Ўғлим келсин, ўзига топширай. Кейин, нима десангиз, шу...

Хуллас, қизлар оналарини кўндиришолмади, навбатманавбат ундан хабар олиб турадиган бўлишди. Набиралардан биттасига эса, ҳар куни энагнинг олдида юр, деб тайинлашди.

Орадан йиллар ўтди.

— Бугун Турсунбойим тушимга кириб қопти, — деди Жаннат кампир бир куни Ўғилойга. — Уйга келганмиш-да, гапирмас эмиш. Шу... уйини кўриб хафа бўлдими... қаровсиз қопти, деб. Болам, уйимни бир оқлатиб беринглар. Бугун-эрта келиб қолади-я.

— Бўпти, опа! — овозини баландроқ қилиб деди Ўғилой қулоғи оғирлашиб қолган онасига.

— Менга Турсунбойимни нонини олиб бер. Эҳтиёт қип қўяй. Оқлатганларингдан кейин тағин жойига қўйиб қўясан. Ҳозир бўл! Бўптими?

Ўғилой ўттиз йилдан бери осиғлиқ туравериб тош бўлиб кетган нонни авайлаганча михдан олиб, ташқарига чиқди. Чангларини пуфлаб, ўпиб кўзларига суртди, сўнг оҳиста онасига берди. Жаннат кампир нонга узоқ тикилиб, ўғлини кўргандай бўлиб ўтирди. Бир ҳафтадан кейин яна нонни аввал қандай бўлса ўшандай жойига осиб қўйишди.

Шу кунларда мактабдаги ўқитувчи-ўқувчилар қишлоқдан урушга кетиб қайтмаган жангчиларга ёдгорлик ўрнатишди. Ёдгорликнинг очилиш тантанасига Турсунбойнинг онаси сифатида Жаннат кампирни ҳам таклиф қилишди.

— Ана, айтмадимми!.. Боламдан хабар келади, деб! — қувониб кетди она, куёвининг машинасига ўтирар экан. — Тезроқ ҳайданг, болам!

Мактаб боғида одам бўйи келадиган мармар тошга йигирмадан ортиқ жангчининг номи зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилган эди. Жаннат кампирнинг кўзлари хиралашиб қолганидан Турсунбойнинг номини кўрмади.

— Азиз ўртоқлар, — деди овозини қўйиб мактаб директори тантанани очар экан. — Қишлоғимиздан не-не йигитларнинг ҳоки бегона ерларда қолиб кетди. Ушбу ёдгорликни уларнинг ёрқин хотирасига ўрнатдик... Азиз ўғлонлар ўз жонларини Ватан йўлида фидо қилдилар...

Жаннат кампир бу гапларни эшитмади. У эрта-индин келадиган боласини ўйларди. Кетганда ўн саккиз ёшли, мўйлаби эндигина сабза урган йигитча эди. Ҳозир жуда катта йигит бўлиб кетгандир...

У уйга қайтгач, дарров нонни зиёрат қилди. Нон қандай осилган бўлса, ўшандай маъюс, эгасини кутарди. Бу Жаннат кампирга далда бўлди, кўнгли бироз ёришди.

— Бир оғизам гапирмайсана... — нонга ўпка қилиб деди Жаннат кампир. — Биламан, дардинг оғир. Сен Турсунбойимнинг ризқисан.. Кутяпсан-да...

Орадан беш йил ўтди.

Яна беш йил ўтди...

Кўча эшиги олдидаги супачада эртадан кечгача ўғлининг келишини кутиб ўтирган кампир йўлдан ўтаётганларга яхши таниш бўлиб қолган эди. Йўловчилар, кампир эшитсин, деб қаттироқ салом беришарди:

— Ассалому алайкум, эна! Яхши ўтирибсизми?..

Йўловчининг кимлигини илғамаган кампир:

— Эрта-индин кеп қолади, болам, худо хоҳласа, эрта-индин... — деб қўярди, Турсунбойимни сўрашяпти, деган хаёлда.

Кўп ўтмай Жаннат кампир бандаликни бажо келтирди. Охирги дақиқаларда «Нон... Нон...» — дея олди, холос.

— Хўп, хўп!.. Нон жойида туради-и-и!.. Турсунбойни кутади-и-и... — фарёд қилди Ўғилой, озиб-тўзиб кичкина бўлиб қолган онасига ўзини ташларкан. — Бечора опам-а-а!.. Қандай опам бор эди-я!..

Жаннат кампир кўзларини юмди, шу юмганча бошқа очмади...

Ўғилой нимадир иш билан уйга кирди. Беихтиёр кўзи икки таҳмон ўртасига тушди, тушди-ю додлаб юборди: патир нон жойида йўқ эди! Нон парча-парча бўлиб ерда сочилиб ётарди...

1994 йил.
АҚШ, Сиэтл шаҳри.

КЎНГЛИМГА БИР БОҚИБ ЎТИНГ

МУАЛЛИФДАН: қишнинг сўнгги салқин нафасларини ўзининг ним ҳарорати билан илитаётган эрта баҳор кунларида менинг ҳаётимга ҳам баҳор кириб келди, мўъжиза рўй берди. Тасодифий фалокат туфайли синган, суяк чўзиш, суяк улаш, суяк кесиш каби мураккаб операцияларга қайта-қайта дош берган оёғим бутунланиб, асл ҳолига қайтди. Мен юра бошладим, ишга тушдим.

Жонфидо шифокорларнинг, мени ҳамиша маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаган ҳамкасбларимнинг, елиб-югурган укаларимнинг, вақт топса бирров уйимга келиб, топмаса телефонда бўлса ҳам кўнгил сўраган қариндош-уруғларимнинг, ёру дўстларимнинг меҳр-муҳаббати ва одамгарчилиги асраб қолди мени. Оғир кунларимнинг ортда қолгани рост бўлсин.

ОТАМНИНГ ҚАБРИ УЗРА

Қай куни касталик домига ботдим,
Тўшакка михланиб, шамдайин қотдим,
Осмонга, шифтларга термулиб ётдим,
Уч йил келолмадим мозорингизга.

Пешонаси хийла шўр эканман, Ота,
Қиркдан ошсам ҳам ғўр эканман, Ота.
Кўзим очилмаган кўр эканман, Ота,
Уч йил келолмадим мозорингизга.

Оқшом ҳузуримга елардингиз Сиз,
Тонггача ёнимда бўлардингиз Сиз.
Синиқларим силаб, йиғлардингиз Сиз,
Уч йил келолмадим мозорингизга.

Ҳидингиз келар деб пинжига чўкиб,
Икки алп укамга меҳримни тўкиб,
Қартайган онамнинг этагин ўпиб,
Уч йил келолмадим мозорингизга.

Кўрдим чин дўстларнинг вафосини ҳам,
Асли нодўстларнинг жафосини ҳам,
Дард берган бераркан шифосини ҳам,
Уч йил келолмадим мозорингизга.

Вужудимда фарёд, тилларимда гул,
Кўзим ёмғиридан тупроғингиз ҳўл,
Уч йиллик узримни айланг, деб қабул,
Бугун учиб келдим мозорингизга.

ЯГОНА ЁР

Кучдир билагимизда,
Жамдир тилагимизда,
Қондир юрагимизда,
Ягона ёр, ягона.

Озорлари турфадир,
Бизни билиб бекадр,
Бўлмоқ истаб борадир
Бегона ёр, бегона.

Кўнгиллари чорлагай,
Меҳрлари порлагай,
Қилмишлари айлагай,
Девона ёр, девона.

Кўкдан тушмас ҳилолим,
Сўрамагайлар ҳолим,
Тутгай бир кун уволим,
Ошкора ёр, ошкора.

Ортга қайтмас оқизоқ,
Андижондир кўп узоқ,
Йўлларидадир тузоқ
Фарғона, ёр Фарғона.

БОҚИБ ЎТИНГ

Сиздан дунё сўрамайман,
Топ, деб оёқ тирамайман.
Сўрасам гар сўрагайман:
Кўнглимга бир боқиб ўтинг.

Кўнгил деган нозик экан,
Тўлмагани қизиқ экан,
Йўқлаб турсанг тузук экан,
Кўнглимга бир боқиб ўтинг.

Жони-дилим арзандаси,
Бекордир сиздан бошқаси,
Биз ҳам умидли бандаси,
Кўнглимга бир боқиб ўтинг.

Асли қайсар кўнглим мани,
Тентак, овсар кўнглим мани.
Сиздан ўсар кўнглим мани,
Кўнглимга бир боқиб ўтинг.

Пойлайвериб толиб кетмай,
Йўл бошида қолиб кетмай,
Дунёдан армонсиз ўтай,
Кўнглимга бир боқиб ўтинг.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА.

«АЛИФБЕ» БАЙРАМИ

Билим — сеҳрли ва оҳанрабоси бор олам. Унга илк саёҳат эса «Алифбе»дан бошланади. Шу боис бу муҳим вазифа бошланғич синф ўқитувчилари зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Ахир, ўзингиз ўйлаб кўринг: олти ёшли болакайга ҳарфларни бирма-бир ўргатиш, ўқиш ва ёзишга ҳавас уйғотиш, унинг онгига мактаб қонун-қоидалари, ахлоқ-одоб тамойилларини сингдириш муаллимдан озмунча меҳнат, меҳр, ихлос ва фидойилик талаб қиладими! Бироқ Тошкентдаги 83-мактабнинг тажрибали бошланғич синф ўқитувчилари Тамара Маминова ва Робия Имомназарова бу машаққатли юмушни ўзлари учун бахт деб билишади. Айниқса, шогирдлари «Алифбе» байрами синовларидан муваффақиятли ўтишса, улардан-да шодмон инсон йўқ ушбу оламда.

Яқинда 40 йилдан бери ёш авлодга таълим-тарбия бериб келаётган Тамара Маминова ҳам, Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси, олий категорияли ўқитувчи Робия Имомназарова ҳам ана шу шукуҳли туйғуни яна бир карра бошидан кечиришди. Мактабда бўлиб ўтган «Алифбе» байрамида 1-«А» ва «Б» синфларининг ўқувчилари дастлабки имтиҳондан аъло даражада ўтдилар.

Алимурод
МАМАДАМИНОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Устозлар Тамара Маминова (чапда) ва Робия Имомназароваға шогирдлари Ирода Абдураимова ва Камола Ниёзматова гуллар тақдим этишаяпти. 2. Аълочи ўқувчилар Расул Турдиев, Дурдона Эргашева, Дилдора Муллабоева ва Баҳриддин Йўлдошев «Алифбе» байрамига файз киритишди.

Муаллиф олган суратлар.

«МАШҲУР ТЕННИСЧИЛАР»ГА МЎЛЖАЛЛАНДИ

Тўрткўл шаҳрида Қорақалпоғистонда ягона теннис корти қуриб ишга туширилди. «Қорақалпоқсавдо» ҳиссадорлик жамияти маблағи ҳисобига барпо этилган мазкур муҳташам иншоотда катта-кичик теннис майдонларидан ташқари сузиш, югуриш каби спорт турлари ва массаж-даволаш бўлимлари мавжуд.

Айтиш мумкинки, мазкур спорт мажмуи замонавий жиҳозларию қулай шарт-шароитлари билан жаҳон талаблари даражасидаги энг маъқул иншоотлар қаторидан ўрин олган. Мутахассисларнинг фикрича, унинг майдонида халқаро турнирлар ва спорт ўйинлари анжуманларини бемалол ўтказиш мумкин. Бу эса юқоридаги фикримизнинг далилидир. Ажаб эмаски, қорақалпоқ халқи ҳам яқин орада машҳур теннисчилар ўйинларини ўз майдонларида туриб томоша қилишса...

Ўктам ДЎСТЁР,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Мададталаб мактуб

ҒАМХЎРЛИКДАН БЕНАСИБ ҚОЛМАЙ, ДЕЙМАН

Мустақил мамлакатимизда қарияларга кўрсатилаётган ғамхўрлик халқимиз ўртасида қўллаб-қувватланмоқда ва эътироф этилмоқда. Ана шундай шароитда бутун умрини шу юрт манфаати йўлида сарфлаган, ёши 90 га етиб қолган бир мўйсафид сифатида менга қилинаётган муомаладан кўнглим тўлмаяпти. Гап бундай.

Вояга етганимдаёқ кучим ва имкониятим нимага етса, шу ишни бажарганман. Биринчилардан бўлиб тракторчилар курсини битирдим, босмахонада ҳарф терувчи бўлиб ишладим. Сўнгра ёшлар ташкилотлари ва фирқа идораларида қарийб 60 йил раҳбарлик лавозимларида меҳнат қилдим. Иккинчи жаҳон урушининг бошидан охиригача Ўрта Осиё ҳарбий округи ихтиёрида миллий дивизиялар тузиш билан боғлиқ топшириқларни бажардим. Урушдан кейинги тикланиш йилларида Пискент тумани партия қўмитасида ишладим. Хизматларим 2 орден, 4 медаль ва кўплаб фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди. Менга республика миқёсидаги шахсий пенсия тайинланди. Уни белгиланган тартибда 1991 йилгача олиб турдим. Шундан кейин эса номаълум сабаблар билан унинг миқдорини камайтириб юборишди. Бу ҳақда республика Ижтимоий таъминот вазирлигига ёзган хатларимга бўлим бошлиғи Р. Холмуродов «энг кўп иш ҳақи олган, қаторасига келган 5 йил ҳақида маълумотнома топшириш» қабилида бир хил жавоб беришдан нарига ўтмайди. Бундай маълумотномани тайёрлаш эса мендек кекса кишига осон эмас. Шу ўринда ажабланасан киши: ахир менинг барча ҳужжатларим олдинги «дело»да бор эди-ку?

Шундай қилиб, айни пайтда 578 сўм 48 тийин нафақа оляпман. Бу одатдаги нафақадан юз сўм фарқ қилади, холос.

Таҳририятдан орадаги англашилмовчиликни бартараф этишда ёрдам беришни сўрайман.

Ҳожимурод ИКРОМОВ,
Тошкент шаҳри,
Шайхонтоҳур тумани,
У. Юсупов кўчаси, 123-хонадон.

"НАРГИЗАБОНУ"
кичик корхонаси
талабгорларга энг арзон КАНЦЕЛЯРИЯ моларини
ТАКЛИФ ЭТАДИ!
Ҳақ тўлаш – турлича.
Манзил: *Тошкент ш., Ҳалқлар Дўстлиги шоҳ кўчаси, 9 "Е"–уй (метронинг ҲАМЗА бекатида).*
Телефон: *77–86–82.*
"Бешёғоч" супермаркети ва Собир Раҳимов метро бекатида дўконлари бор.

«Ўзмевасабзавотузумсаноат»
Ассоциацияси қуруқ мевалар, консерва ва виноароқ корхоналари, хусусий мулк эгалари, фирмалар раҳбарлари эътиборига шуни маълум қиладики, Ассоциациянинг мувофиқлик сертификатини бериш ҳуқуқига эга бўлган синов лабораторияси маҳсулотларни ички ва ташқи бозорга ҳамда Туркияга чиқариш учун уларни текшириб мувофиқлик сертификати беради.
Бизнинг манзил:
Тошкент ш., Султонали Машҳадий кўчаси, 2-берк кўча, 5-уй.
Тел.: 68-79-12, 68-79-13.

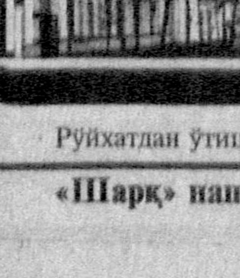

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Ахборот 36-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — Ш. Мутаҳҳархон ўғли.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0160 52346 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 20.30.

1 2 3 4 5 6